

Zitting 1975-1976

13 780

Bepalingen betreffende het giraal effectenverkeer

Nr. 5

VOORLOPIG VERSLAG

Vastgesteld 8 juni 1976

De bijzondere commissie¹ belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsontwerp ontving een brief gedateerd 7 april van de Vereniging voor de Effectenhandel. Hierin wordt een overzicht gegeven van de reeds getroffen voorbereidingen ter invoering van het giraal effectenverkeer in ons land. De brief, waarvan de commissie met belangstelling kennis nam, ligt op het commissiesecretariaat van de Kamer ter inzage.

De bestudering van het wetsontwerp gaf aanleiding tot de volgende vragen en opmerkingen.

ALGEMEEN

De leden afkomstig uit de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. hadden waardering voor het wetsontwerp. Zij hadden kennisgenomen van de artikelen van prof. Schoordijk in het WPNR, nrs. 5316 en 5317 en van Mr. Mijnsen in het tijdschrift «De Naamloze Vennootschap», december 1975. Het was hen opgevallen dat artikel 12 is uitgebreid zoals eerstgenoemde auteur heeft voorgesteld, dat artikel 16 betreffende de overdraagbaarheid van een gedeelte van een aandeel verbeterd is, dat een regeling voor faillissement van een instelling getroffen is en dat conform het voorstel van Mr. Mijnsen artikel 11, lid 3, is uitgebreid en aangevuld. Diverse andere opmerkingen en suggesties van beide auteurs zijn echter niet gevolgd. De aan het woord zijnde leden wilden hierop in de loop van dit verslag terugkomen.

Aangezien de motieven voor invoering van giraal effectenverkeer, in wesen de doelmatigheid betreffen, was bij deze leden de vraag gerezen in welke mate de hierdoor te bereiken kostendaling zal doorwerken in de door banken gehanteerde tarieven voor koop, verkoop en bewaring van effecten.

¹ Samenstelling: Joekes (VVD), Peijnenburg (KVP), Van Schaik (KVP), Wolff (CPN), Wierenga (PvdA), Koning (VVD), Dolman (PvdA), Van Dis (SGP), Wisselink (CHU), Van Dam (ARP), Van Amelsvoort (KVP), voorzitter, Drees (DS'70), Jansen (PPR), Hartmeijer (PvdA), Nooteboom (D'66), Rienks (PvdA), Beumer (ARP)

In het algemeen konden de leden van de P.v.d.A. en de P.P.R. ermee instemen dat de invoering van een giraal effectenverkeer door een wettelijke regeling moet worden mogelijk gemaakt. Het traditionele stelsel van admini-

stratie en levering van effecten was bezwaren gaan vertonen. Wel vroegen deze leden zich af, of de in dat verband genoemde factoren: «schaarste aan geschikte arbeidskrachten; sterke loonstijging» nog dezelfde invloed zouden uitoefenen als in de periode van 7 jaar geleden, toen de Vereniging voor de Effektenhandel zich tot de Minister van Justitie wendde met het verzoek de totstandkoming van een wettelijke regeling te bevorderen. Inmiddels heeft immers de arbeidsmarkt een drastische wijziging ondergaan. Volgens de sociale maandstatistiek van februari 1976 (blz. 100) was de geregistreeerde arbeidsreserve van 1970 tot 1975 gestegen van 55 700 tot 205 800 en waren de openstaande aanvragen voor personeel gedaald van 126 900 tot 47 200. Is het, zo vroegen genoemde leden zich af, dan nog wel reëel te spreken over een schaarste aan geschikte arbeidskrachten? Zal de invoering van het giraal effectenverkeer een nadelige invloed uitoefenen op de werkgelegenheid, in het bijzonder onder kantoorbedienden, waarvan er reeds 10 000 werkloos zijn.

Of zal de invoering slechts zeer geleidelijk gebeuren? Dat laatste zou men kunnen afleiden uit de mededeling in de voetnoot op blz. 12 van de toelichting, dat naar schatting begin 1973 in Nederland 70 mln. stukken in open bewaring waren, terwijl de Vereniging voor de Effektenhandel in haar brief van 7 april 1976 aan de bijzondere commissie de verwachting uitspreekt, dat 5 mln. effecten verdeeld over een kleine 2000 fondsensoorten in de kluisadministratie zullen moeten worden opgenomen. Als deze cijfers juist zijn, zal nog geen 10% van alle stukken naar de centrale kluisen worden overgeheveld.

Wat de loonstijging betreft, betwijfelden bovengenoemde leden of de invloed hiervan zo sterk is geweest, dat inderdaad de resultaten nadelig zijn beïnvloed. Zou de winststijging bij de bankinstellingen groter zijn geweest, als reeds eerder tot de invoering van het giraal effectenverkeer zou zijn overgegaan? Of is het de bedoeling een kostenverlaging aan de cliënten ten goede te laten komen? De banken poneren vaak dat het effectenbedrijf verliesgevend zou zijn. Is er een kostprijsvergelijking opgesteld tussen een systeem van open bewaring en een centraal depot? Kan enig inzicht worden gegeven in de mate, waarin transacties met het buitenland het verwachte kostenvoordeel nadelig zullen beïnvloeden wanneer feitelijke levering moet plaatsvinden?

Hoe zal zich het dienstbetoon aan de effectenbezitters ontwikkelen in het nieuwe systeem? De introductie van CF-stukken een aantal jaren geleden, beoogde reeds een aanzienlijke besparing te geven. Kunnen de bewindslieden nader aangeven in welke mate het onderhavige wetsontwerp van invloed zal kunnen zijn op deze ontwikkeling? Zoals gemeld zouden de handelsbanken de tarieven van de open bewaargeving aanzienlijk verhogen met het advies fondsen af te stoten teneinde een doelmatiger beheer te bevorderen. De leden die dit in herinnering brachten, verwachtten dat de banken in verband met een sterker gebundeld beheer van effecten in toenemende mate beleggingsfondsen zullen stichten. Zullen op die wijze de rechten verbonden aan de aandelen, niet in belangrijke mate bij deze instellingen worden geconcentreerd? Hoe beoordeelt de regering deze ontwikkeling mede in verband met het waarschijnlijk integrale kostenverhaal? Welke maatregelen heeft de regering in overweging om de gesignaleerde ongewenste ontwikkelingen, te vermijden? Zal invoering van het giraal effectenverkeer de effectenhandel toegankelijker maken voor kleine bezitters? Welke verwachting bestaat er ten aanzien van de groei van het aantal bezitters van kleine effectenportefeuilles? Heeft de regering de indruk dat het beleid gericht op spreiding van inkomen en vermogen het inderdaad noodzakelijk maakt het verkeer in waardepapieren te vereenvoudigen, mogelijk zelfs te democratiseren? Op welke wijze dient het onderhavige wetsvoorstel de versterking van de positie van kleine bezitters van waardepapieren? De leden die deze vragen stelden dachten daarbij met name aan groepen werknemers, die in het kader van de vermogensaanwasdeling in het bezit zouden kunnen komen van aandelen.

In de fractie van de V.V.D. stond men in het algemeen positief tegenover dit wetsontwerp. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen, ook die in het buitenland, en de reeds getroffen voorbereidingen hier te lande is het zaak deze materie nu zo snel mogelijk te regelen. Het had de nu aan het woord gekomen leden zelfs enigszins verbaasd, dat er anderhalf jaar was verlopen tussen de aanbieding van het rapport van de Commissie giraal effectenverkeer (de commissie-Ras) en de overlegging van het wetsontwerp. Dit te meer, omdat de tekst van het wetsontwerp slechts weinig blijkt af te wijken van de door de commissie ontworpen tekst. Dit laatste feit wensten deze leden intussen als een compliment aan de commissie aan te merken. Zij blijkt bijzonder waardevolle voorarbeid te hebben verricht.

Deze leden hadden het bijzonder op prijs gesteld, dat bij de voorbereiding en ook in de toelichting zo uitvoerig aandacht is gegeven aan de overeenkomstige systemen, die reeds in het buitenland bestaan. Blijkens de tekst van het ontwerp (artikel 35) is reeds met de mogelijkheid rekening gehouden dat het toekomstige Nederlandse circuit aan de bestaande buitenlandse circuits wordt gekoppeld. Kunnen de bewindslieden reeds iets meedelen over het moment waarop dit mogelijk zal zijn? Zijn er plannen om tot een geüniformeerd EG-systeem te komen? Zijn er nog andere EG-landen dan de in de stukken genoemde, met name Engeland, waar een nationaal systeem in voorbereiding is?

De leden behorende tot de fractie der S.G.P. wensten hun opmerkingen eveneens te beginnen met een woord van grote waardering aan het adres van de Staatscommissie-Ras voor haar met grote zorg, kundigheid en degelijkheid geleverde rapport. Zij vonden hiermede het nut van een commissie waarin óók het bedrijfsleven vertegenwoordigd is nog eens duidelijk aangetoond en raadden de bewindslieden dan ook aan deze weg te blijven volgen. Zij konden zich voorstellen dat een dergelijke commissie bijv. ook bij de bestudering van de vraag naar de behoefte aan een Postbank en bij de bestudering van de vormgeving daarvan goede diensten zou kunnen bewijzen. In de literatuur heeft het voorontwerp een uitstekende «recensie» gekregen en de weinige punten waarop dit ontwerp nog tekort schoot, hebben in het uiteindelijke wetsontwerp de nodige aanvulling gekregen.

De nu aan het woord zijnde leden waren overigens nog niet geheel overtuigd van de noodzaak van een wettelijke regeling. De bewindslieden voeren behalve de bescherming van de belangen van de kleine spaarder, de ingewikkeldheid van de materie aan als argument. Zou het effectenwezen niet zélf een inderdaad ingewikkelde materie kunnen regelen? Bevredigen de Zwitserse en Japanse systemen, gebaseerd op algemene voorwaarden, dus opgesteld door het bedrijfsleven zélf, niet?

Wat de algemene aspecten van het wetsontwerp betreft waren deze leden vooral gelukkig met de alleszins bevredigende gemeenschaps-figuur die de zakenrechtelijke positie van de cliënt afdoende lijkt te waarborgen, het aspect van de ongewenste machtconcentratie (de artikelen 11, 3 en 36, 3), de mede-eigendomsconstructie (memorie van toelichting blz. 16), het uitgangspunt van vrijwilligheid waarbij de overheid zich beperkt tot het construeren van een wettelijk kader en, last but not least, het voorkomen van concurrentievervalsing.

De leden van de G.P.V.-fractie vroegen zich af, hoe groot de verbetering van de situatie zal zijn, indien dit ontwerp tot wet verheven zal worden. Een van de redenen van indiening is de enorme toename van het aantal in open bewaring genomen effecten, voornamelijk in kleine coupures. Ligt het in de bedoeling als deelnemers aan het giraal effectenverkeer alleen instellingen

toe te laten, zo vroegen deze leden? Is de situatie momenteel niet zo, dat grote hoeveelheden kleine coupures juist buiten die instellingen gevonden worden? Deze leden informeerden of het oordeel van de handelsbanken over het onderhavige wetsvoorstel is ingewonnen en – zo ja – hoe dat luidde.

Deze leden vroegen verder of een centraal instituut, waar effecten verhandeld worden, niet verdragend werkt bij de verkoop of bij de «overschrijving». Waarom komt de tijdsfactor niet ter sprake in de toelichting, terwijl het bij de verhandeling van effecten toch voor een deel gaat om de juiste tijdsbepaling?

Genoemde leden konden zich ermee verenigen dat geen verplichting tot deelname was opgenomen. Bestaan er aanwijzingen dat er instellingen zijn die niet aan het girale effectenverkeer zullen deelnemen? Welke consequenties kan het niet deelnemen van een aanzienlijke hoeveelheid instellingen hebben voor het goed functioneren van het girale effectenverkeer? Een aangesloten instelling zal volgens de Minister net zoveel effecten bij het centraal instituut in bewaring geven als zij «met het oog op haar deelneming aan het girale effectenverkeer raadzaam acht». Welke criteria zullen de instellingen bij de beoordeling hiervan hanteren?

De aan het woord zijnde leden waren vooralsnog niet overtuigd van de noodzaak tot instelling van het zogenaamde voordepot. Zij zouden graag nader toegelicht zien wat de oorzaken zijn van de aanzienlijke verschillen tussen het aanhouden van voordepots in Zwitserland en Duitsland.

HET CENTRAAL INSTITUUT (HOOFDSTUK I)

Algemeen (artikel 1)

Van de kant van de fracties van de P.v.d.A. en de P.P.R. kwam het verzoek aan de bewindslieden zich wat duidelijker uit te spreken over de meest gewenste bestuursvorm van het centraal instituut, juist in verband met het monopolistische karakter van de instelling. Hecht de regering aan een open democratische bestuursvorm om te bevorderen dat de belangenbehartiging van de bewaargevers van waardepapieren aan publieke controle wordt onderworpen? De aan het woord zijnde leden betwijfelden of de vorm van een besloten vennootschap zoals vermeld in de brief van 7 april 1976 van de Vereniging voor de Effektenhandel – waarvoor reeds ontwerpstatuten zouden zijn opgesteld – in aanmerking zou moeten komen.

Ten aanzien van faillissement of surséance van betaling van het centraal instituut betogen de bewindslieden op blz. 17 van de toelichting dat het centraal instituut zo behoort te zijn opgebouwd dat faillissement of surséance van betaling als een louter theoretische mogelijkheid moet worden beschouwd. De leden afkomstig uit de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. informeerden of de statuten van het centraal instituut een verbod zullen bevatten om andere risicodragende dienstenverlening en rechtshandelingen te verrichten.

Hebben de bewindslieden reeds een organisatie in gedachten – zo zou men in de V.V.D.-fractie gaarne vernemen – die als centraal instituut zal kunnen fungeren? Zo ja, welke? De terughoudendheid, vermeld in de toelichting heeft volledige instemming van de genoemde fractie. Welke rechtskracht zal kunnen worden toegekend aan de statuten van de centrale instelling? Zal de tekst ervan te zijner tijd ter kennisneming aan de Kamer worden toegezonden, indien die niet elders wordt gepubliceerd?

Wat wordt precies bedoeld met de eis dat het Centraal Instituut neutraal moet zijn? Ligt in dit verband een aanwijzing bij de wet niet meer voor de hand dan een aanwijzing door de Minister van Financiën, zo vroegen de G.P.V.-leden?

Deze leden informeerden voorts wie aansprakelijk is voor de schulden van het Centraal Instituut. In welke gevallen zou het Centraal Instituut failliet kunnen gaan of surséance van betaling kunnen moeten aanvragen? Is het soms de bedoeling dat het Centraal Instituut kredieten gaat verlenen?

Het toezicht (artikel 2)

Van V.V.D.-zijde kwam de vraag of het toezicht op het centraal instituut vanwege de Minister van Financiën wel noodzakelijk was. Na afweging van voor en tegen achtten deze leden zulks evenwel voorshands aanvaardbaar, vooral gezien het monopolistische karakter van het instituut. Hun definitieve instemming is echter wel afhankelijk van de functionele verhouding tussen de Minister en de toezichthouder. Is het de bedoeling een ambtenaar van het departement van Financiën aan te wijzen, een functionaris van de Nederlandsche Bank of een gezaghebbend deskundige van buiten deze twee organen?

De G.P.V.-leden achtten het noodzakelijk dat er vanwege de monopoliepositie van het Centraal Instituut, en vanwege de verantwoordelijkheid van de Minister van Financiën een toezicht wordt ingesteld. Maar zij vroegen waarom het nodig zou zijn dat dit toezicht wordt uitgeoefend «vanwege Onze Minister». Door het stellen van regels en het formuleren van toelatingscriteria is de Minister van Financiën zelf immers reeds nauw bij de beleidsbepaling van het Centraal Instituut betrokken. Zou het daarom niet juister zijn om voor een andere constructie te kiezen, waarbij naar een van de Minister minder afhankelijke toezichthouder gezocht zou worden?

Vernietiging van besluiten (artikel 3)

In de V.V.D. toonde men zich niet overtuigd van de wenselijkheid van het criterium «behoorlijk giraal effectenverkeer». Is dit niet juist als het om toezicht gaat een te ruime en vage maatstaf? Is de rechter niet meer gewend te toetsen aan het algemeen belang? Is het niet juist het algemeen belang dat hier beschermd moet worden?

Verdiert het geen aanbeveling – zo werd uit de S.G.P.-fractie gevraagd – de termijn waarbinnen een voordracht tot vernietiging moet plaatsvinden te «objectiveren» door aan de eerste zin van het tweede lid toe te voegen: «dan wel heeft kunnen krijgen»? Dit correspondeert met het op blz. 28 van de toelichting gestelde: «het is van belang dat de voordracht slechts gedurende een korte tijd kan worden gedaan». Zou een dergelijke toevoeging de toezichthouder ook niet wat meer activeren?

Beroep (artikel 5)

Vanwege de V.V.D.-fractie werd ernstig bezwaar aangetekend tegen de regeling uiteengezet in lid 3. Zelfs al komt dit systeem thans in andere wetten voor, hier is het in ieder geval volstrekt onaanvaardbaar. Niet alleen heeft juist de overheid, inclusief semi-officiële instellingen als het centraal instituut, de normale burgerlijke beleefdheid, waaronder het beantwoorden van brieven, jegens de burgers in acht te nemen. Zij heeft er bovendien aan mee te werken dat in correspondentie – zeker over zulke belangrijke zaken als verzoeken tot toelating – de duidelijkheid en rechtszekerheid zo goed mogelijk worden gediend. Verwijdering van deze bepaling of een zodanige redactie, dat antwoord binnen 90 dagen wordt voorgeschreven, verdient de voorkeur.

VERZAMELDEPOTS (HOOFDSTUK 2)

Artikel 9

Behalve verzameldepots in de zin van deze wet blijven ook andere verzameldepots bestaan. Is het ter voorkoming van verwarring niet nodig hier nadere aanwijzingen voor te geven?

Artikel 10

Bij de leden van de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. was de vraag opgekomen welke handelwijze gevolgd zal worden bij uitloting van

stukken. Is het technisch mogelijk om stukken die op nummer uitloten, zodanig in een depot op te nemen dat de laatste kopers van deze individuele stukken het aflossingsbedrag in handen krijgen? Zo ja, is het dan nog zinvol om het instituut van het giraal effectenverkeer daarvoor in te schakelen? Op welke wijze geschiedt de verwerking ingeval er uitlotingsgroepen zijn?

Artikel 11, eerste lid

Is hier sprake van wettelijke vertegenwoordiging? Dit is van belang in verband met de uitdrukkelijke bepaling van artikel 33 dat de *curator* in geval van faillissement machtigt tot beheer van het depot terwijl wettelijke vertegenwoordiging toch niet automatisch door faillissement eindigt.

Artikel 11, tweede lid

Kunnen de bewindslieden een voorbeeld geven van een situatie waarin derden het optreden van de instelling moeten accepteren (waarin dus dat optreden voor een goed beheer dienstig kán zijn) terwijl tegelijkertijd sprake zou zijn van onbehoorlijk beheer in de interne relatie?

De niet-individualisering (artikel 12)

Bij de leden behorende tot de fracties van de P.v.d.A. en de P.P.R. bestond enige twijfel aan de noodzakelijkheid de individualisering per cliënt los te laten. Met de moderne computertechniek moet het toch mogelijk zijn een gecodificeerde administratie op nummer per eigenaar te voeren. Dan zou de wetgeving eenvoudiger kunnen zijn. Zou een dergelijk systeem ook niet de voorkeur verdienen ter vergemakkelijking van de fiscale controle in het bijzonder bij de mogelijke invoering van een belasting op vermogenswinst? Is deze technische mogelijkheid onderzocht, in het bijzonder wat het kosten-vraagstuk betreft?

Met betrekking tot het opnemen in het stelsel van stukken op naam kwam het de leden van de V.V.D.-fractie verstandig voor, de snelheid van afhandeling van dit wetsontwerp niet op te offeren aan de bedoelde en op zichzelf wenselijke verfijning. Zullen de departementen aan dit aspect doorwerken? Zo ja, wanneer kunnen dan aanvullende wettelijke regels worden verwacht?

In de S.G.P.-fractie zou men gaarne van de bewindslieden kwantitatieve informatie ontvangen ter zake van de omvang van de handel in stukken op naam in relatie met die in toonderstukken.

Hoe is de rechtspositie van de cliënt die recht op individualisering heeft, indien de instelling deze plicht verzaakt? Moet uit artikel 12, lid 4, worden afgeleid dat de cliënt in dat geval geen enkele zakenrechtelijke positie heeft? Voor revindicatie is immers individualisering vereist. (Vgl. HR 8-2-1929; NJ 1929, 882 en HR 12-1-1968 NJ 1968, 274). Achten de bewindslieden een wettelijke waarborg van rechten ook in deze gevallen niet noodzakelijk?

Stemrecht (artikel 15)

Ten aanzien van de uitoefening van het stemrecht is niet bepaald – zo werd in de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. vastgesteld – dat de instelling, die met een nostrobestand deelneemt in een door haar zelf gehouden depot, moet worden achtergesteld bij de andere deelgenoten, in zoverre als het nostrobestand nodig is om het tekort aan te vullen. Zou dit niet onder nader vast te leggen voorwaarden alsnog moeten gebeuren?

Levering (artikel 17)

Dezelfde leden vestigden de aandacht op hetgeen prof. Schoordijk be-toogt in de rechterkolom van blz. 633 van zijn eerder genoemde artikel. De auteur ziet in de «levering» mede een delegatie en niet louter de overdracht van een aandeel met uitsluitend zakenrechtelijke aspecten. In de praktijk doet dit onzekerheid opkomen over de vraag of de bank zich mengen mag,

c.q. zelfs zich mengen móét, in de relatie van een bepaalde gecrediteerde.

Bestaat er, gelet op de te verwachten maatschappelijke ontwikkeling van het instituut «centrale effectengiro», wel aanleiding om de leveringsgedachte zozeer te benadrukken als artikel 17 doet? De leden behorende tot de S.G.P.-fractie die deze vraag stelden, moesten overigens wel toegeven dat die gedachte de zakenrechtelijke aspecten die in het geding zijn, goed weer geeft. Doet de term «bijschrijving» niet veeleer denken aan de bijschrijving zoals we die kennen bij het girale geldverkeer? Is er niet sprake van delegatie aan de instelling (als beheerder van het depot) om een begunstigde te crediteren?

Onbevoegdheid van vervreemder (artikel 19)

Dit artikel bepaalt, dat een overdracht van een aandeel aan een ander dan aan de aangesloten instelling, in opdracht van een onbevoegde vervreemder, geldig is als de verkrijger te goeder trouw was op het tijdstip, waarop hij kennis kreeg van de bijschrijving. De leden behorende tot de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. konden zich vinden in de argumentatie van de beide Ministers betreffende dit onderwerp, maar misten de eis van overdracht onder bezwarende titel. Waarom is aan de opmerkingen terzake van prof. Schoordijk voorbijgegaan?

Kunnen de Ministers de S.G.P.-fractie nader inlichten over de rechtspositie van degeen die onvrijwillig zijn bezit verliest? Waarom is voor de bescherming van de verkrijger te goeder trouw de eis van de bezwarende titel niet gesteld? Is dit in overeenstemming met wordend recht? (Vgl. artikel 3.4.2.3.a lid 2, Gewijzigd Ontwerp NBW.).

Pandrecht (artikel 22)

Waarom hebben de bewindslieden de suggestie van mr. Mijnsen niet overgenomen om artikel 1202, lid 1 BW mede toepasselijk te verklaren zodat eventueel ook een andere wijze van verkoop kan plaatsvinden, voor het geval dat incurante effecten verkocht moeten worden?

Ontoereikendheid van het depot (artikel 26, tweede lid)

Het had de leden behorende tot de V.V.D.-fractie getroffen, dat de wets tekst zo veel aandacht geeft aan het ontstaan van tekorten, zowel bij het centraal instituut als bij de aangesloten instellingen. Zijn er bijzondere redenen om het ontstaan van tekorten te vrezen? Zo ja, welke? Of is hier van normale prudentie bij de wetgeving sprake?

Artikel 29

Met dit artikel hadden de leden der S.G.P.-fractie aanvankelijk wel wat moeite: waarom zo'n zwaar accent op de goede trouw, nu sprake is van een uitlevering waarop geen recht bestaat? Het in deze van belang zijnde WPNR-artikel van prof. Schoordijk gaf echter de rechtstheoretische opheldering die in de toelichting op dit punt node ontbrak. De bewindslieden leggen immers niet uit waaróm de deelgenoot te goeder trouw deze bescherming geniet.

Artikel 30

Is het woord «andere» hier wel op zijn plaats? Ware kennisgeving van de uitlevering niet verplicht te stellen?

Artikel 32

Vanuit de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. kwam de vraag of artikel 1757 BW van toepassing is in zoverre dat een instelling, wanneer ze bemerkt dat bij haar in bewaring gegeven effecten gestolen zijn en wanneer

haar de werkelijke eigenaar bekend is, dan die werkelijke eigenaar moet inlichten. Moet de instelling dan de afgifte weigeren aan de bewaargever-dief?

Ook het S.G.P.-lid der bijzondere commissie informeerde waarom het beginsel van artikel 1757 BW – afgezien dus van de vraag of de BW-bepalingen betreffende de bewaargeving van toepassing zijn – niet is gevolgd. Is het niet mogelijk de instellingen in deze wat actiever te doen zijn? Is het onder het thans voorgestelde regime bijvoorbeeld mogelijk dat een aangesloten instelling die redelijkerwijs kan aannemen dat een deelgenoot (die niet bewaargever is) bezwaar maakt tegen uitlevering aan de bewaargever, tóch «ijskoud» aan een zodanige bewaargever uitlevert? Zo ja, moet dit dan niet als hoogst onbevredigend worden beschouwd?

Faillissement (artikel 33)

In de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U. verbaasde men zich dat er niets bepaald is om de boedelkosten, die optreden bij faillissement, met name over de vraag of die op het depot zullen drukken. Vinden de bewindslieden dat dit soort kwesties in een algemeen reglement thuishoren?

Waarom is er wel een regeling voor faillissement getroffen en niet voor surséance van betaling? Stel dat hangende een surséance op grond van in artikel 4 bedoelde regels de toelating als aangesloten instelling komt te vervallen, mag de bewindvoerder dan tot afwikkeling van de verzameldepots overgaan?

Hoe oordelen de bewindslieden over de probleemstelling van mr. Mijnsen aangaande mogelijke vorderingen van effectenboedels op de boedel van de instelling ingeval van haar faillissement? Tot welke boedel behoren de door de failliete instelling ten gunste van de verzamel- of girodepots ontvangen gelden?

GIRODEPOTS (HOOFDSTUK 3)

De leden afkomstig uit de P.v.d.A. en de P.P.R. informeerden naar de juridische verhouding tussen de aangesloten instellingen. Is het centraal instituut ook aansprakelijk voor de daden van de aangesloten verenigingen?

Artikel 42, lid 2

Zijn de bewindslieden, mét de leden van de S.G.P.-fractie van mening, dat de norm van de goede trouw aan de verkrijgende professionele instelling hógere eisen stelt dan de norm van artikel 20, lid 2, die zich richt tot de «gewone» pandhouder, met andere woorden dat een bank met zijn ervaring en kennis, éérder te kwader trouw verkrijgt dan de verkrijger van artikel 20? Was het niet wenselijk dit onderscheid in de wet op enige wijze tot uitdrukking te brengen?

Artikel 44

In het ontwerp wordt slechts derde-beslag op het aandeel in een girodepot niet toegelaten. Van de zijde van K.V.P., A.R.P. en C.H.U. kwam de vraag of revindicatoir beslag wel mogelijk is.

SLOTBEPALING (ARTIKEL 50)

De leden behorende tot de V.V.D.-fractie achtten het bekend dat de bank- en effectenwereld op spoedige invoering van het hier geschetste stelsel aandringt. Zijn de bewindslieden bereid – aannemende dat de behandeling in de Kamers dit mogelijk maakt – er van hun kant naar te streven dat het girale

effectenverkeer per 1 januari 1977 in werking treedt? Beseffen zij, dat anders waarschijnlijk weer een heel jaar verloren zal gaan? Kunnen de bewindslieden in het licht van het bovenstaande enig inzicht geven in de voorbereidingen die nu reeds in de betreffende bedrijfstak zijn getroffen, zowel in de organisatorische en materiële als in de personele sfeer? Welke rol is in dit systeem aan de computer toegedacht?

De voorzitter van de commissie,
Van Amelsvoort

De griffier van de commissie,
De Beaufort